

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

BEŇOV (okr. Přerov)

750 m Z od středu obce. Středověk (9.-14. století). Sídliště. Povrchový sběr.

Povrchovým průzkumem v měsíci květnu 2001 byla zjištěna nová lokalita cca 750 m západně od středu obce. Stopy středověkého osídlení byly zachyceny ve výhodně disponované poloze nad levým břehem Moštěnky. Středohradištní období reprezentují ojedinělé zlomky střepů zdobených vlnicí. Mladohradištní osídlení je zastoupeno větším množstvím tuhové keramiky zdobené zejména horizontálními rýhami. Ze 13.-14. století byly nalezeny jen ojedinělé zlomky keramiky.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno

Resumé:

Beňov (Bez. Přerov), 750 m W von der Gemeindemitte. Mittelalter (9.-14. Jh.). Siedlung. Terrainbegehung.

BRANNÁ (okr. Šumperk)

Zámek Branná. Novověk. Opevnění. Záchranný výzkum.

Lokalizace: ZM 1:10 000, rok vydání 1987, mapový list: 14-24-11, od Z a J s.č. 101:370 mm (parc. č. 2/1, 216/2).

Archeologický výzkum byl vyvolán záměrem obce Branná provést úpravy terénu hradního příkopu v areálu hradu a zámku Kolštejn (Zatloukal/Hejhal 2002). Hlavním úkolem výzkumu bylo zjistit technické detaily základů mostu a jejich statiky, dále na vybraných místech ověřit původní hloubku a šířku příkopu. Pro zjištění detailů založení mostu a původní hloubky příkopu byly vytyčeny tři sondy (obr. 1).

Z hlediska konstrukce mostu zde došlo k důležitému zjištění, že zdvo 3. mostního pilíře je založeno přímo na podložní skále. Velice dobře je patrný předěl mezi původně nadzemní a podzemní částí pilíře. Podzemní část pilíře z hrubě řádkovaného zdiva kladeného přímo do vykopané jámy byla zachycena v hloubce cca 1,30 m od současné úrovně terénu a měla výšku 1,00 m. Můžeme vyloučit starší předpoklad, že by pilíř byl zakládán do vodního prostředí.

Výzkumem bylo zachyceno souvrství novověkých navážek (obr. 2). Vrstvy se středověkým materiálem zjištěny nebyly. Můžeme předpokládat, že byly odstraněny při čištění a dalších úpravách příkopu, které ve své nejstarší fázi pravděpodobně proběhlo v renesanci během stavby do ního hradu na konci 16. století. Tyto permanentní úpravy, tedy zavážení a následné vybírání odpadu z příkopu, koneckonců probíhají do současnosti.

I když v místech dnešního novověkého příkopu předpokládáme jeho starší středověkou fázi,

několik malých sond nemělo dostatečnou zjišťovací hodnotu, která by tuto hypotézu jednoznačně doložila. Sklon vrstev v sondě S1 ji však dobře podporuje. Vycházíme proto spíše z předpokladu, že v závěru 16. století, kdy byl dostavěn dolní hrad s průjezdní mostní věží (datována nápisem na vstupním portále do roku 1597), již byl příkop (navíc přemostěný kamenným přechodem) z vojensko-strategického hlediska do značné míry již anachronismem, zatímco pro středověký hrad znamenalo přetnutí úzké skalnaté šje výkopem klíčový bod obrany (Zatloukal, Hejhal v tisku).

Richard Zatloukal, Petr Hejhal, SPÚ Olomouc

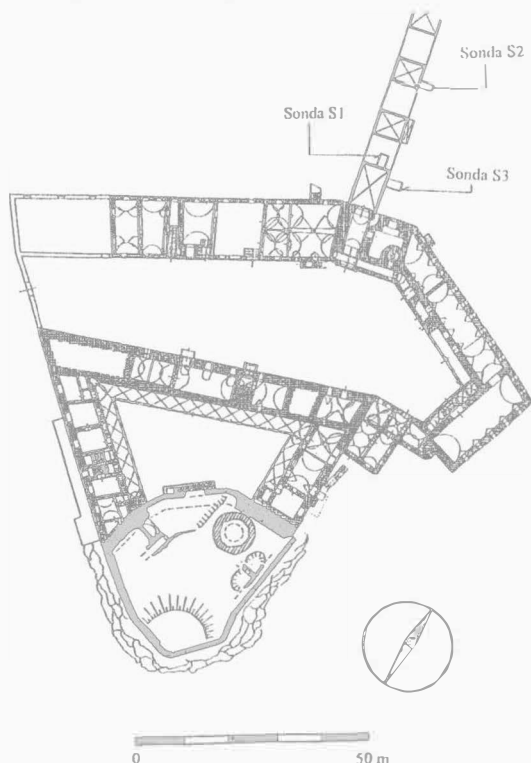
Literatura:

Zatloukal R., Hejhal P. 2002: Branná, hradní most. Nálezová zpráva, rkp. č. e. D-435 uložený v archivu SPÚ Olomouc.

Zatloukal R., Hejhal P. v tisku: Zjišťovací výzkum v příkopu hradu Kolštejn v Branné (okr. Šumperk). In: Státní památkový ústav v Olomouci, Výroční zpráva 2001.

Resumé:

Branná (Bez. Šumperk), Schloss. Neuzeit. Befestigung. Rettungsgrabung.

Obr. 1. Branná. Umístění jednotlivých sond ve vztahu k hradnímu mostu, k areálu hradu a zámku (doplněno podle B. Samka a M. Plačka).

Branná. Situierung einzelner Suchschnitte im Bezug auf die Burgbrücke, das Burgareal und das Schloß.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, PhD., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00